

En de wind steekt op

Henk de Roest

Hoe laten we het weer waaien?

Door Hans van Dolder

Al geruime tijd wordt er in de Protestantse Kerk in Nederland een missionaire koers aangekondigd. We moeten tenslotte weer 'leren leven van de verwondering'. Maar vaak gaat het werken aan de toekomst van de kerk weer ten onder in de zorg over de kerk van vandaag. Visie en uitgangspunten zijn geduldig. Wie geeft inhoud aan het beleid dat in kleurige brochures gepropageerd wordt?

Het is op zichzelf een teken van hoop dat een kerkelijk hoogleraar, die midden in die Protestantse Kerk staat, een boek als 'een kleine ecclesiologie van de hoop' geschreven heeft. Henk de Roest is geen doemdenker. Hij is een positieve denker en dat straalt van het boek af. Gelovigen die op het wrakhout van een plaatselijke kerk drijven (om in de beeldspraak van het zesde hoofdstuk over Hand. 27 te blijven) zal hij misschien niet zo gemakkelijk weer aan het eten krijgen. Maar er is meer dan positivisme aan het boek te beleven.

Leren van elkaar

Het maakt een verschil vanuit welk perspectief dit boek gelezen wordt. Wie het boek leest vanuit het perspectief dat we met heel de Protestantse Kerk in Nederland weer wat verder hopen te komen, en niet alleen met de gemeenten uit IZB-GZB-achterban, kan er veel inspiratie uit halen. Wie dat niet doet, kan kanttekeningen plaatsen bij het gewicht dat gegeven wordt aan de onontkoombaarheid van de verzoening in Jezus Christus in de missionaire roeping van de kerk. Maar in plaats van te klagen dat het in sommige opzichten niet stevig genoeg is, kunnen we ons beter laten inspireren en uitdagen door wat wél gezegd wordt. Er is in het boek veel aandacht voor Jezus Christus, de heilige Geest, inspiratie, communicatie van het Evangelie en prediking. De Roest schrijft dit allemaal in woorden die niet vaag worden, maar wel een breder kerkelijk publiek aan kunnen spreken.

Niet voor niets is het Engelse project 'Building bridges of hope' een voorbeeld voor De Roest. Verschillende kerken met een diverse achtergrond leren van elkaar, terwijl ze door een zelfde missie gedreven worden. Pinkstergroepen en rooms-katholieke parochies, vrijzinnigen en orthodoxen, charismatische groepen en ambtelijk gestructureerde gemeenschappen kunnen veel te weten komen van elkaar over de gemeenschappelijke vragen over christen zijn in de huidige cultuur, over antwoorden op de nood van de mensen en over missionaire communicatie.

Dit verrijkt worden door van anderen te leren, brengt De Roest ook zelf regelmatig in praktijk. Niet alleen door te putten uit de Bijbel en de kerkgeschiedenis, maar ook door over de grens te kijken naar Engeland en door te leren van kennis en vaardigheden uit andere disciplines, zoals sociologie en zelfs theaterwetenschappen. Vanuit de vraag: 'Hoe arrangeert een regisseur de inspiratie van acteurs?' zoekt hij antwoorden op de vraag: 'We geloven dat de Geest van God het laat waaien, maar wat kunnen we zelf doen?' Ook geeft hij aandacht aan de noodzaak dat de buitenstaanders de kerk wat te zeggen hebben in plaats van alleen maar andersom.

Tegen ontsporing

In het boek worden gaandeweg veel dilemma's beschreven en geanalyseerd. Soms heb je daarbij het idee dat er wel heel erg vanuit onze cultuur en sociologie geredeneerd wordt, maar regelmatig beroept de schrijver zich daarbij ook op de oude papieren van de Kerk. Hier gebeuren de meest spannende dingen. Wanneer het over de communicatie van het Evangelie gaat, wordt het woord 'getuigen' afgestoft. Maar tegelijk wordt de kanttekening gemaakt dat er wel criteria ontwikkeld moeten worden voor wat 'goede werving' is.

Op allerlei manieren wil De Roest het getuigen beschermen tegen ontsporing. Zoals het pleidooi dat getuigen relationeel moet blijven. Christenen maken kenbaar dat ze op een of andere manier in relatie staan tot Jezus. Ze 'hebben' Jezus niet. Of de oproep dat het veel meer moet gaan om authenticiteit en integriteit dan om waarheid. Daarbij trekt hij ook ten strijde tegen het instrumentaliseren van een gemeenschap of vriendschap: ze mogen nooit alleen een middel worden tot het doel: de heimelijke wens dat de ander tot geloof komt. Deze rode draad komen we ook weer tegen in zijn dubbel denken over getuigenis en dienst.

Een uitnodiging

Opmerkelijk is ook de aandacht voor de Heilige Geest. Hij is het tenslotte die het weer moet laten waaien in de kerk. Aan de ene kant is het winst, aan de andere kant ook uiting van een bredere theologische trend. De ruimte en de ongrijpbaarheid van de Heilige Geest is voor heel veel mensen tegenwoordig aantrekkelijker dan Christus, die zich in Zijn uitnodigende exclusiviteit niet gemakkelijk voegt in een postmodern levenskader.

Het boek is een zeer leeswaardige uitnodiging om de missionaire roeping gestalte te geven. Het is een uitnodiging om breed van en met elkaar te leren hoe we dat vandaag in Nederland kunnen doen. Daarbij kunnen wij leren van anderen, maar is de inbreng van de gereformeerde theologie en de missionaire visie en ervaring heel belangrijk. Tenslotte staan we elke keer samen weer voor die zelfde vraag die met zichzelf in tegenspraak lijkt: Hoe laten we Gods Geest weer meer waaien in de kerk?

Drs. H.G.J. van Dolder, missionair predikant in Rotterdam-Delfshaven.

Titel: En de wind steekt op, kleine ecclesiologie van de hoop

Auteur: Henk de Roest

Uitgever: Boekencentrum

Jaar: 2005